

Megjelenik mindennap a délutáni órákban.

Előfizetési díj:
Egész évre 12 ft, félre 6 ft, év-
negyede 3 ft o. é.

Helyben előfizethető Demjén L. és Keresz-
tesy Pál úrak kereskedésében, hol egyes szá-
mok is kaphatók.

Szerkesztői szállás: belső-tordaiúca 122. sz.
Kiadó-hivatal: A tanácsház mellett, az emelet
hátsó részében.

KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI NAPILAP.

Lapszemle.

A „Pesti Napló” addig is, míg a nemzet választótá-
ból alakulandó jury a jelen választások felett ítél-
fog, jónak látja, ha kiki hozzájárul az ingerültség csil-
lításához; ez oka, hogy a közellenzéki lapok gyanu-
sító, rágalmozó s ki tudja még milyen támadásait nem
viszonozza, a beküldött czáfolatoknál is szorosabban a tár-
gyilagossá szorítkozik. Mi vagyunk a győzők, s a győ-
zőket illeti még főképp az önmérséklet, a kik legváraitak a
nemzet itélete által elfűvő látják, tombolnak mérgükben,
de ha kitombolják magukat majd lecsendesednek, szük-
séges volna azonban, hogy ez mielőbbi történéjék, mert o
vádaskodás sem a hazának, sem önműgyüknek nem hasz-
nál, s a nemzetet a néhány hét múlva összeülő or-
szággyűlés előtt közvetlenül a legrosszabb színben tünteti
fel a külföld előtt.

A „Pester Lloyd” hatályosan sürgeti az erdélyi
viszonyok végleges rendezését. Nem kell azt hinni, hogy
az Unió létrehozásával minden megtörtént, mert a poli-
tikai és közigazgatási viszonyokban még sok a rendezni
való. Legveszélyesebb az, hogy a particularismus Erdély
mind a három nemzetiségénél elharapódzik. A szászok
egészen sajátos municipalis intézmények által akarják
magukat a többi nemzetiségektől elszigetelni; a románok
törökveséi ismeretese, de még a székelyek is (?)
separatisták hajlamokat kezdnek táplálni. E bajon —
mondja a „Lloyd” — gyorsan és gyökeresen kell segí-
teni. Hogy mi módon akarják ezt kormányfőink el-
közelíteni, az még titok; csak annyit hallani, hogy a kir.
biztosság tevékenysége szeptemberben megszűnik. De
ez még csak kezdet a kormány jól tenné, ha erre vonat-
kozó terveiről lerántaná a fátyolt, hogy a közvélemény
nyilatkozhatossék.

Az „Ung. Lloyd” az országgyűlési ellenzék eljárá-
sát ecseteli 1866-tól a legújabb időkig, melyből azt
következteti, hogy az ellenzék nem szilárd politikai
elvek vezetik, hanem majd egyik, majd másik pártvezér
szeszélyeinek szolgálatát játékszerű. Elég bizonyos ér-
re nézve Mócsary újabb programja s az e felett támadt
controversia. Az ellenzék, s névszerint a bal-centrum,
ily módon mindinkább eltörlő s intő példát nyújt a vi-
lágnak arra nézve, hogy valamely politikai párt csak
akkor életképes, ha a törvény posztiv terén áll és vezér-
elöl a szabadság és haladás gyümölcsöző eszméit fo-
gadja el. A pusztá negatio, miként a reactio, csak fel-
bomlást és megsemmisülést idéz elő.

A „M. Polit.”-ban a szék congressus ügyéről ol-
vassuk, s Stojkovits Arzén budai g. n. e. püspök, mint a
szerb patriarchatas administratora, ezen állásától o fel-
sége által fölmentetett. A kormány ezen erőlyes tette az
egész országban, de főleg a mérsékelt szerbek körében
meleg helyeslésre talál, ellenben Miletics és az Omladina
táborában páni megdöbbenést idézett elő. Stojkovics
Arzénben úgy a kormány, mint a mérsékelt szerbek
fölötté csalódottak; a congressus elnökségének vitelére
sem a megkívántatott erélylyel, sem önállósággal nem
birt; a Mileticspárt által kivett hálába lassankint, me-
lehet öntudatlanul, befonatott és bábbá vált a lelketlen
s önérdék hajhászó, igaztók kezében. Neki és még egy
kormányközégnek, kit egyelőre még nem nevezünk meg,
lehet nagyrészt tulajdonítani azt, hogy a szerb congressusi
zavarból sehogy sem tudunk eddig kivezékelni. Grucos
püspök, a kinevezett új administrator alatt, ki a mérsé-
kelt iránynak szilárd és következetes híve, talán sikerül-
lend az egész congressusi ügyet békésen és megnyug-
tatóan megoldani és a Miletics-féle gádzálkodásnak véget
vetni.

Legújabb táviratok.

Ischl, jul. 24. O Felsője a császár és király ma
félórai látogatást tett a német koronahercegnél, mire a
német koronaherceg visszautazott Berchtesgadenbe.

Brassó, jul. 24. A választás be van fejezve.
3084 jogosult választó közül 1733 egyhangulag Wächter
Frigyest és Trauschenfels Emilt kiáltotta képviselőül.
— A testvéresültek Tisza minister és Siaguna püspököt
jelentették be jelöltjeikül, egy órával később azonban
óvást emeltek a választás ellen s kijelentették, hogy a
választásban részt nem vesznek.

Sepsi-Szt-György, jul. 24. A június 30-án fel-
beszakitott választás folytatása mára volt kitűzve Ko-
vasznára. Az ellenzék óvást tevén, bizalmi férfiakat nem
nevezett és részt nem vett.

Belgrád, jul. 24. A hatóság programja. Milán
fejedelem nagykorúsításának ünnepélye alkalmából nagy-
szerű. Este két színházi díszelőadás, felséges kiváltság,
diadalvok, népiünnepek, stb. rendeztetnek s az egész
város pompásan feldíszítettek.

München, jul. 24. Hítelejéremlő tudósítás szerint
Albrecht főherceget Berchtesgadenbe várják.

Berlin, jul. 24. A „Prov. Corr.” a hannoveri id-
vészünnepeiről szólván, ezeket mondja: Az osztrákok
magatartása minden hazafias körben kedvező benyomást
hagyott hátra. Azok nyilatkozása azt tanúsítja, hogy a
közvélemény naponta határozottabban elismeri a német
birodalmat mint megtámadhatlan tény és mint a német

és európai viszonyok békés kifejlődésének kezességét. Ha
az ünnepélyes beszédet mondott osztrákok melegen szó-
lítottak a Németországnak és Austria közti jó egyetértés mel-
lett, biztosak lehetnek róla, hogy ezen óhajításuk német
résztől a legörvendeztebb helyesléssel fogadtatik.

Konstantinápoly jul. 24. Brüsszából érkezett híte-
les tudósítás szerint a brit-külföldi biblia társulatnak két
ügynöke a görög vallás megsértése miatt a gemleki kai-
makám által a brüsszai kikötőből kintasítottat; könyveik
elkoboztatnak és protestáns könyvek árulása megtiltattat.
Az ügynökök bírói ítéletet követelnek, a mi azonban meg-
tagadtatott. Azt állítják, hogy a kormányzó helyeslé a
kaimakám eljárását. Az orosz consuls felszólalása folytán
ezen viszályos ügy az angol követre hagyottat.

Bazaine és Metz.

A bécsi „Presse” Emből egy igen érdekes levelet
közöl, mely Bazaine ügyére nézve teljesen új részleteket
tartalmaz. Ez adatok, mint az illető lap megjegyzi, egy
francia gróftól eredtek, ki mint magasállású tiszt a vá-
dolt marsallal együtt harcolta végig a háborút. E néze-
teit egy társaságban mondta el. „Azon véleményben
vagyok, így szól, hogy a kormány eljárása helyes.
Igen sok vád forog fön a marsall ellen, sokkal több, mint
közönségesen hiszik.

Bazaine 1870. october 27-én capitulált. Hogy
helyzete szorongatott volt, mert Metz ép oly kevéssé volt
jól felszerelve, mint Franciaország egyéb erődei, az
eltagadhatlan tény. De rá bizonyítható, hogy tizenegy
napig tarthatta volna még magát, s ebben fekszik a kér-
dés súlypontja, mert ő, mint Párisban tudni vélük, már
tizenkét nappal előbb, october 27-re ígerte capitulációját
Frigyes Károly hadseregére, mely a várat csernőrozta, a
mondott véghatáridőre teljesen készült, s a hercege jókor
elrendelhetette, hogy e napon már elegendő vasuti kocsi
álljon készen, mely az elfogott hadsereget vagy
170,000 embert — Németországba szállítsa. Midőn
october 29-én a várost és az erősséget megsemmisítették, mint
a polgároknál, mint a taktárakban volt elég élelmiszer,
a mely a francia hadügyminiszterium számítása szerint,
az adagok lényeges kibővítése nélkül, tizenhat napra
elegendő leendett volna.

Metzben voltak betegek és sebesültek is, összesen
vagy 20,000-en, de daczára a növekvő halálozási szám-
arányának, ebben nem rejthetett kényszerítő ok a capitu-
latio siettetésére; mindnyájok erejének teljes kimerülése
előtt. Ha légszer ostromzáróltatott, a parancsoknak
egyetlen kötelessége volt, a fontos helyet, mely az ellen-
ség egy nagy hadseregét tartá lekötve, addig, míg lehet,
megtartani; pedig még lehetett, megengedte ezt a bezárt
hadsereg állapota, s a 150,000 egészséges embertől a
legodaadóból lemondás volt várható. Zuglódtak a capitu-
latio ellen; készek voltak akár éhen, akár csatatéren
halni meg. Megalázónak tarták a megadást, mely általá-
nos meggyőződés szerint korán történt.

Az élelmiszerek megmaradt része határozottan
és föltétlenül elkárhoztatja a marsall magatartását. A
poroszok, kik 29-én szállták meg Metzét, a legdusabban
ebédeltek és vacsoráltak, ha mindjárt kissé busas áron
is, a város vendéglőiben. Vágómarha még tömteletlen
volt, páczolt hus nagy mennyiségben, a bor-készlet egy
teljes évig, a liszt több heten át kitartott volna.

Büülv rovatik föl a tábornagynak, hogy Versaillesbe
minduntalan alkudozókat küldött, alkudozókat, kiket
sohasem lett volna Bazainának szabad a német főhadi-
szállással való érintkezésre fölhatalmazni.

Csak a német császár öcsésével, a csernőrozó had-
sereg főparancsnokával lehetett legrosszabb esetben is
joga tárgyalásba bocsátkoznia, s ha e tárgyalások a hatá-
sör áthágásának egyik legbüntetése méltóbb ténye tör-
tént. A marsallnak minden törekvésed oka kellett volna
irányoznia, hogy Franciaországnak legerősebb helye
addig, a míg emberi erő teheti, megtartassék. Bazaine
előtt azonban elveszett az állami cél, s nem tartotta
törökvesé föltárgyul hazája megmentését: cselszövő és
így lázadó lett, s kell, hogy ezért elérje a legkeményebb
büntetést.

Ha Metz még tizenegy napig tartja magát, talán
Franciaország sorsa fordul weg. Igaz ugyan, hogy
mindaz, a mi Franciaországot azóta érte, arra mutat,
hogy Metz későbbi capitulációjának esetén is hatalmában
lelt volna Poroszországnak dicálni a békeföltételeket;
de a háboru mindenesetre más folyamatot vesz. Így
tudva van, hogy von der Tann tábornok Orleansnál
a Loire-hadsereg által igen szorult helyzetbe szorítottat,
Chancy a Loire jobbpartján Beauneu felé vonult ellene,
a miért is vissza kellett a német tábornoknak Dérau felé
vonulnia. Német hivatalos források szerint Orleansból
Toursba vonult, mert prejehez képest tulnyomó ellenség-
gel állt szemben. Itt kezdett hát a hadi szerenés első
izben kissé felénk is hajolni. Semmi sem volt tehát a
német hadseregére kíváncsabb, mint a mily gyorsan
lehet, Tann segítségére sietni. E jelentékeny föladat
Frigyes Károly hadseregének jutott, mely gyorsított
meneteken Metzét oct. 30-án már elhagyta, s épen jókor
érkezett, hogy bennünket tönkre tegyen; de Versailles-

ben jól tudták, hogy ez érkezésnek egy nappal sem volt
szabad később történnie. Bazaine kora capitulatioja min-
dent, lehetségessé tett, mi a Loire-hadsereggel ezután
történt.

E hadsereg csak a metzi Frigyes Károly-féle had-
testtel, való mérkőzés után bomlott fel. Ha Frigyes
Károly engagerozva maradt ott, a hol harmad fél hónap
óta volt, a valószínűségek közé tartozik, hogy a Loire-
hadsereg a német főhadiszállást kényszeríteni fogja ver-
saillesi dicsteljes állása földadására. A dolgok további
folyamában az is megtörténhetett volna, hogy a párisi
ostromló-sereg két tűz közé jut. Vagy nem volt-e a
németek állása Tann orléansi ütközete óta kritiku-
kritikusabb, legalább, mint bármikor, sőt Frigyes Károly
felszabadult hadserege nélkül egyenesen aggályos kellő.

Gondolják önk most el — így szól a francia
főtiszt — Metz kora capitulatiojának jelentőségét, a
melynek oct. 27-re bekövetkeztét a német hadvezérek
vagy két hét óta óráról-órára pontosan tudták, s a sze-
rint rendelkeztek. Nem lehet itt Bazaine tisztázására még
azt sem felhozni, hogy Moltke langesze számította így
óráról-órára ki a metzi capitulatio tartamát. Moltke egész
Bazaine jelentéseig 30,000 fövel kevesebbre számította
a valónál a metzi hadsereg létszámát, s ez minden he-
lyes számítás lehetetlenné tett. A francia tisztok tehát
így vélekednek Bazaine föl: Te árulást követél el,
mert Versaillessal kezdte tárgyalásokat. E tárgyalások-
ban oly megállapodások jöttek létre, melyekre téged
semmi sem jogosított föl. De inkább gondoltál magadra,
mint hadseregedre, s tulajdon hazád szent érdekeit egy-
ni érdekeidnek rendeltet alá. Meg fogjuk tőled a vádlo
által kérdezett, hol van a gazdagon tömött hadi-pénztár.
Nem lett volna-e ajánlatos, helyes, azt a capitulatio előtt
kiüríteni, s így mindenkit megnyugtanni? A mi Sedanban
megtörténhetett, nem volt-e Metzben is lehetség? És
haj Bazainának, ha a leggyalázatosabb vádak egyike
tarthatónak bizonyul be; akkor az agyonlövés még tisz-
tességes halál lesz reá nézve.

Bírvágya volt az, a mely a sülyedésre birta, ár-
lővá tette, ez oka mindennek.

Az árulás kiállása, mely mindenkit vétkessé tett,
ki Metz szerencsétlenségeinek névtelen tanuja, részese
volt, Párisban és a departementokban már elmúlt, de,
hogy Bazaine ne lenne vétkes, azt senki sem tartja többé
lehetőnek, s minél tovább haled az elővizsgálat, annál
terhelőbb bizonyosságu lesz a gyanu, hogy Bazaine való-
ban nagy megtorlást követelő árulás bűnében vétkes.

A socialismus az angol parla- mentben.

Londonból írják: „Volt idő midőn a toryk és
whigek úgy álltak egymással szemben, mint a Capulet-ek
és Montaguek. Minden érintkezést, társadalmi összeköt-
tetést nélkülözött e két párt. Ma ez már megszűnt, s
toryk és whigek a legjobb barátok, s az oppositio, a mit
ma a kormánynak csinálnak, inkább erőltetett, szinre
hozott, mint lélekölő, szükségéből jövő.

„A whig Gladstonenak radicalis lapok gyakran
hányták szemére, hogy nevelési kérdésekben gyakran
támaszkodott a torykra. Az egyház és állam közt fen-
forgó kérdésekben is gyakran kereszte és nyerte el a to-
ryk pártfogását. Valahányszor az orog kérdésben, hogy
a radicalismus leküzdessék: a toryk és whigek mindjárt
jó barátok.

„E politikai egyetértés a két nagy párt között a
radicalis irányzat ellen egyenesen a kormány program-
jában van, azonban még más solidaritás is van a két
párt között, a mely az elnök-minister ellenzése daczára
is igen gyakran érvényesül, névleg mikor socialis ké-
désekről van szó. Az angol parlament mindenekelőtt
„gentlemanek gyülekezete,” a mint Parlmerton elnevezte.
A midőn tehát a mult évben Gladstone azt az indítványt
tevte, hogy a választások költségeit (értve hivatalos költ-
ségeket) ne a jelöltek, hanem a grófságok, a kerületek
viseljék: a toryk is egyaránt szavaztak ellene, mert ez
által a parlament sorompói szegény emberek előtt is
megnyitak volna.

„Tudvalevőleg Angolországban nemcsak hogy
nem fizetik a képviselőket, de a törvényes költségek,
melyeket a jelöltek viselnie kell, ha mindjárt ellenjelölt
nem lép is föl, reá mennek 200 fontra, sőt ellenjelölés
esetén fölragunk négyezer font sterlingre is; minden je-
löllet egyenkint számítva. A mint tehát arról van szó,
hogy a parlamentnek mai jellege: a nagy vagyon kép-
viselője, megtartassék, rögtön megszűnt a pártkü-
lönbség.

„A gazdagság és a kiváltság ugyanazon solidari-
tása van az adóreform kérdésekben is, s ez annyira ter-
jed, hogy a földadó Angolországban még ma sem maga-
sabb, mint Pitt idején; s hogy mi sem lenne nehezebb
vállalat, mint némely állami sinecurák és nyugdíjak meg-
szüntetését, melyek megtartásában a whigek és toryk
egyetlenül buzgó.

„Az angol parlament tisztán conservativ jellege
legjobbban azonban socialis tiszán derül ki. Bármily nagy
is Gladstone befolyása, az inkább politikai. A mi az ily
kérdéseket illeti, biztos lehet, hogy bármint indítványoz is

pártja, vakon reá szavaz. Mihelyt azonban valamely politikai kérdésnek socialis melléke is van, vagy plane, mikor biztosan, tisztán socialis kérdésről van szó: csak egy párt van rögtön a parlamentben, és ez a conservatív természetű párt s csak addig van valamely haladás mellett, míg nem érezhető kiülről bármely csekély ellenkező nyomás. Gladstonnak lehetetlen lenne, valamely socialis reformot valósítani, ha „alkalmilag” nem támaszkodik erős parlamenten kívüli elemekre s nem imponál ezekkel pártjának.

„Külföldön uémi csodálkozást gerjesztett, hogy Gladstone mindenféle munkásküldöttségeket fogad el, felel interpellációkra, kifejté elötköt politikáját. Ha így a néppel időnkint meg nem ijesztene a parlament gazdag tagjait, minden társadalmi reform lehetetlen lenne. Az aknamunkásokra vonatkozó törvényjavaslat legjobban provokálta, ép a legközelebbi múlt napokban, az angol parlament eme társadalmi érületét. A szabadelvű párt az utóbbi időkben folyton jaggatott, hogy ez a bill, mely a munkásokat a tulajdonosokkal szemben előnyökben részesíti, a múlt ülésszak alatt a török ellenállása miatt nem válhatott törvényvé.

„Különböző hitvallásokban tettek a szabadelvű jelöltek ígéretet, hogy a bányamunkásoknak igazságot szolgáltatnak. Más oldalról meg a toryk vetették szemére Gladstonnak, hogy e billt, melyet már az utolsó ülésszak trónbeszéde bejelentett, alárendelt pártviszályoknak feláldozta. Ez évben újra ott figurált a trónbeszédben a kérdéses bill, s minthogy Disraeli a kristálypalotában az ő pártja érdemének követelte a „Tactury Acts” vagyis a munkások őtalmára hozott törvények megalkotását, következképpen azt kellett várni, hogy a toryk az első alkalmat a socialis reform érvényesítésére felhasználják és rá szavaznak a kérdéses billre.

„Másképp meg a szabadelvű párt is tiltakozott az állítás ellen, mintha a munkás-törvények a toryk művei lennének, s utalt arra, hogy Angolország 1800-tól 1847-ig terjedett nagy parlamentaris harczaiban a munkások helyzetének javítására irányzott reformok a whigek művei. Azt lehetett várni, hogy a két párt rivalitása mindenik magának tulajdonítván a socialis reformok érdemét, a bil elfogadtatását biztosítja. Minden esély között várható volt, hogy a bill pártkérdéssé lesz, és a liberalisok a kormány mellett szavaznak, mely már másodszor adta be a javaslatot.

„A ház azonban — a kormány ellenzése dacára — elfogadott egy módosítványt, mely a munkások minden előnyét illusoriussá teszi, s bebizonyította, hogy socialis kérdésekben nincsenek a parlamentben politikai pártok, csak érdekképviselet.

„Mig tehát theoretikus rokonszenvekről van szó a munkás osztály iránt, addig törekszik mindkét párt a „népképviselet” nagy jelszavának kiváltságát élvezni.

„Mind a liberalis, mind a conservatív párt vetélkedett há rokonszenveiben a munkások iránt, mig az mibe sem sikerült. Alig tette azonban Gladstone a rokonszenvet próbára, s alig adta be a bányatörvényt, ki derült rögtön, hogy socialis kérdésekben mindkét párt vezérferfiai tehetetlenek. A „Pall Mall Gazette” igen helyesen utalt arra a tényre, hogy solidaritás létezik mind azok közt a parlamentben, a kik a munkával szemben a

töket védelmezik, a mely szövetség annál fontosabb, mert a socialis kérdések, különösen Angolországban, mindinkább háttérbe szorítják a politikaiakat.

UJDONSÁGOK.

Kolozsvár, július 26. 1872.

— Képviselőválasztások eredménye: de-
ákpárti 244, ellenzéki 141, a Deák-párt nyert (Júl. 25-
ig) 53 kerületet, veszített 29-et.

— Királyunk berlini látogatása ügyében egy bécsi lap következő közleményt hoz: „A feudal-nemzetiségi párt által terjesztett azon hír, miszerint Ferencz József császár-király a berlini utazás tervét abban hagyta volna, mint magától értelődik, egészen légből kapott. Ép oly absurd egy német lap azon közleménye, hogy Bismarck herceg azon időben, midőn császáruknak Berlinben lesz, távol marad a fővárostól. Határozottan jelenthetjük, az egész német cabinet, valamint a német hadsereg fejei uralkodónk üdvözlétére megjelennek Berlinben.

— Ő cs. és Apostoli király Felseje C. év július hó 18-án Ischlben kelt legfelsőbb elhatározásával Móríc Sándor honvéd-ezredest és a 8-ik honvéd-dandár ideiglenes parancsnokát, a honvédségi Ludovica Akadémia igazgatójává legkegyelmesebben kinevezni méltóztatott.

— Ő cs. és Ap. kir. Felseje Pölöske róm. kath. egyházközségnek, iskolája építésére saját magán-pénztárából 100 frtnyi segélyt legkegyelmesebben adományozni méltóztatott.

A hadsereg állandó békeelhelyezése ügyében készített előterjesztvények iránt a napokban Bécsben újabb értekezések tartattak, melyekre a magyar kormány részéről Madarassy Pál pénzügyminiszteri államtitkár, Békei István honvédelmi és Havas Sándor belügyminiszteri tanácsos küldettek föl.

— Montenegró magatartása bitoralmunk irányában naponként különösebb és furesabb lesz. Legközelebb a vladika Kallaro utcáin elfogatott egy menekült montenegrót, s az ottani urak és aranygalléros vitézek engedték, hogy az osztr. szuverenitás osztr. területen egy osztr. várbán megsértessék. Ma meg azt jelenti a „Warrens Wochenschrift”, hogy az osztr. igazságszolgáltatáshoz a zárai felső törvényszék egy jelenlést küldött fel, mely szerint a katarói haditörvényszék és a járásbíróság tárgyi hiányában nem működhetik, mivel a perlekedő felek pereiket oldóntás végett Cetinijébe viszik.

A választások a szerb congressusra. Karlovicról értesítik a „Srbski Narod”ot, hogy az ottani administratív bizottmány a congressusi követek választására július hó 21-dik napját (görög naptár szerint) tűzte ki. A határozódéken július 24-én mennek végbe a választások. Sztojkovics adminisztrátor táviratilag Pestre hívatott.

A Miletics-clique értekezletéről a „Politik” következő sürgönyt közli júl 22-ről: Az egyházi ügyekben tegnap tartott szerb értekezleten közel 300 tag volt jelen a Bácska, a Bácság és a Szerémség 44 községéből. Az értekezleten Branovacki volt polgármester

elnökölt. Az értekezlet egyhangulag elhatározta, hogy a metropolitát addig meg nem választja, míg a valódi választási jog biztosítva nem lesz. Megállapított a jelöltek névsora is.

— „A Budapesti szemle”, mely Gyulay Pál szerkesztése mellett oct. hóban meg fog jelenni, irodalmi körökben élénk fölkarolásnak örvend. Az első füzetben Salamon Eerenz történeti, Puszky Ferencz pedig képzőművészeti tanulmányt írnak. A szerkesztő: Gyulay a közelebb megjelent regényekről ír bírálatot; a természet-tudományi rovatot Szili Kálmán fogja vezetni. Egyelőre minden két hóban 14 ivnyi kötetben fog megjelenni; ha kellő pártolást mutat a közönség, akkor havonként fog megjelenni. E tudományos vállalatot nem tudjuk eléggé a közönség figyelmébe ajánlani.

— Városi rendőrségünk ügyességének sikerült e napokban egy veszedelmes betyárt elfogni s szerkerét is lefoglalni, melyen 4 Királyhágón tulról eltulajdonított lóval kocsizott be városunkba. Szemes volt, mert a lovakat s szerkeret más helyre szállásolta el, mint feltett személyét, de azért mindketőre reá talált a rendőrség éber figyelme. Ugy halljuk, hogy az elfogott lökött lett volna azon vállalkozó, ki a Simai polgártársunknál történt betörés alkalmából elorzott holmikat tova szállította volt.

— Távirdaállomás nyíltatott Fehérmegyében Eresényben korlátolt napi szolgálattal, továbbá Dános és Segesvár vasuti távirdaállomás a magyar keleti vasútvonalon magánysürgönyök felvételére is felhatalmaztatott.

— Nagy Jakab tilinkóművész, hazánkba, szombaton 27. és vasárnap 28-án a „Diána”-kertjében kedvező időben a teremben tartja hangversenyét több jeles erők közreműködésével. A vasárnapi előadással bucsút is vesz Kolozsvártól. A zenekedvellő közönség pártolására ajánljuk.

— A „Bresl. Ztg.” egy magyar katonáról a következő adomát beszéli el: Egy magyar zászlóaljban, melynek parancsnoka német ember, egy magyar baka folytonosan szítja az őrnagy jelenlétében a szöszegő „svábokat”. Az őrnagy megtiltta neki illetlen kifejezéseit, minthogy, ugymond, ő maga is sváb, és azzal fenyegeté, hogy ellenkező esetben „huszonötöt” veret rá. A magyar azonban csak egyre szitkozódott. Az őrnagy tehát lehuza a megparancsolja, hogy jelenlétében vágják rá a huszonötöt; a tizenkettedik ütés után azonban leoldatja a bűnöst a dereszről és kérdi: „Nos János, hát most mit szólsz?” „Megkövetem alásan, őrnagy uram”, volt a felelet, „mégis csak igazam volt. A sváb soha sem tartja meg a szavát!”

A nemzetközi zeneünnepély Bostonban.

— Nagyszerűbb, meglepőbb zeneünnepélyt még aligha látott a világ annál, mely mult június hó 17-én kezdődött Bostonban. A világ minden tájáról sereglettek zenészek és énekesek ez ünnepélyre. A nagy és fényesen díszített csarnok, mely 25,000 embert fogadott be, nagyszerű látványt nyújtott. A jelenvolt európai vendégek közül első helyen említendők: Peschka-Leutner, az ismeretes német primadonna, Abt Ferencz zeneszerző, Straus Bécsből, a Ferencz császár nevű porosz gránátos ezred

zenekara, s a francia gárda (garde republicaine) zenekara. Az egyesült karok 10 ezer énekesből állottak, míg a zenekar, leszámítva a katonai zenét, 1000 főből állt. Az ünnepély első napja Amerikáé volt, a menyinyiben az amerikai nemzeti himnusz (The Star spangled banner) adatott elő haranghuzás, ágyudörgés és gőzorgonajáték kíséretében. Aztán a rendkívüli lelkesültséggel fogadott Strauss jelent meg, ki „An der schönen blauen Donau” című keringőjét igazgatta kitűnő virtuozitással. Később a cigányok kara „Trovatore” dalműből adatott elő, melyet Gilmore, az ünnepély kezdeményezője vezényelt, énekkar, ágyudörgés, orgona és valamennyi katonai zenekar kíséretében. — A második nap Angliáé volt. Az angol gárda zenekara több angol indulót játszott, melyek nagy lelkesültséget keltek. Midőn ez szünni kezdett, az orgona az angol nemzeti himnusz praeludiumát játszámre a soprán hangok a himnusz első versszakát, a teljes énekkar pedig a második versszakot énekeltek. A harmadik versszak soloját Rudesdorff asszony éneklé, míg a végső kar valamennyi katonai banda s a nagy orgona kíséretében énekelte. Egyuttal a város harangjai zugtak és ágyuk dörögtek. Ez oly lelkesedést ébresztett, hogy a chorált ismételni kellett. A harmadik nap Németországnak volt fontartva Peschka-Leutner asszony Mozart „Varázsfuvolájá”-ból énekelte egy áriát és felülhaladta a közönség különben is feszült várakozását. Az énekesnő hangja az óriási csarnok minden részében tisztán kivehető volt. A közelebbi darab Abt ismert dala volt: „Wenn die Schwalben heimwärts ziehen.” Maga a szerző vezényelt és 10,000 dalár énekelte. A nap nagy eseményét a Ferencz császár című granátos ezred zenekarának játéka képezte. A zenekar először a „Proféta” című dalműből vett themák fölött adott elő egy ábrándot, mely ritka művésziességgel volt előadva. A lelkesültség és tapször, melylyel a hallgatóság e mű előadást fogadta, minden előbbi tetszésnyilatkozatot fölülmúlt. Az „Oberon” nyitánya nem csekélyebb hatást ébreztett. Aztán egy egyveleget játszott a zenekar az „Áfrikai nő”-ből. Midőn végül az „Üdv Columbia” s a „Yankee-doodle” kezdetű amerikai himnuszok előadásához fogott a zenekar, a közönség amerikai része vad lelkesültségbe és extázisba esett. A tapsdörgés meg sem akart szünni, s a karnagynak, Saro-nak mintegy tizenkétszer kellett meghajolnia a színpadon. A „Wacht am Rhein” szintén nagy tetszést idézett elő. — A negyedik nap Franciaországnak volt szentelve. A „garde republicaine” zenekara Meyerbeer „fáklyásmenetét” adta elő, és végül a „Marseillaise”-t, mely példátlan lelkesültségre ragadta a közönséget. — E minden tekintetben imposáns monstre-zeneünnepély július elsején ért végett, egy nagy nemzetközi táncvigalommal.

Távirati tudósítás a bécsi börzéről.

Július 25-ről: 5% Metallikus 64.50. 5% Nemzeti kölcsön 71.20. 1860-diki államkölcsön 103.80. Bankrészvények 849. Hitelrészvények 328.80. London 111.60. Ezüst 109.15. Cs. kir. arany 5.35. Napoleondor 8.90 1/2.

Földtehermentesítési kötvények: Magyar 81.75. Temesi 81.— Erdélyi 79.50. Horv.-Slavon 84.—

Felelős szerkesztő: Sándor János.

(Sz. 442 — 1872. — 2 — 3 (512))

Hirdetés.

Az országos Karolina-kórház és az azzal kapcsolatban lévő körülmények számára a jövő 1873/3. évi költségvetésben szükségesnek ke-
nyér, tűzifa, mosás, mosóanyag és fegy-
gyugytervra biztosítása végett trébeli ajánlati
pályázat iratik ki, és a zártajánlatok beadása
utolsó napján júli 30-ig augusztus 10-ka üzemlik ki.
Felhívának tehát mindazok, kik ezen cikkeket
valamelyikre vállalkozni késznek lennének, hogy
ez iránti illető bevégelet ellátott zárt ajánlatot
kat a fennirt kórház igazgatóságá iradjába a
kürt hatánapig adják be, ha hol is egyszerűsind
az ellátandó anyagok mennyi- s minőségé,
kiszolgáltatás ideje és a kilitandó biztosíték
iránt is bővebb tudósítást nyerhetnek.
A zárt ajánlatok leírnyitása júli 30-ig augusztus hó
17-én reggeli 9 órakor fog megütemülni és ké-
sőbb érkezendő ajánlatok többé nem fognak
tekintőbe vételni.

Az országos Karolina-kórház igaz-
gatóságától.
Kolozsvár, júl. 14-én 1872.

Dr. Bakonyi József.

A Liebig-féle Kumys-kivonat.

melyet a bécsi győgyintó hatóság egy év y-
száza alatt a legkiváló tudományos
társulat különösen ajánlt,
az orvosok tapasztalás meggyőzősége véleménye
szinint, első rang illet a tudósok elen
eddig ismert és használt minden szer közt.
Gyorsan és biztosan gyógyít: tüdővész-
(még által állapotban is), gumót (jelen-
legesen), aszkorosz (azaz, legerősebb), gyo-
mót, bét- és legősebb hurutot, Anae-
miát (vérszegénységet) tartós betegségek
és folytonos hiánygyógyászati következtében,
Chlorosist (szápkór), mellszorulat,
aszokort, hátrgőz-orr-nyílást, méh-
gőcsöt és ideggyengeséget.
Egy üveg ára 1 frt 0. és Legálább 4
üveget tartó ládikában és azon felül bár-
melykor meennyiséget vidékre-megküld
A Kumys-intézet főraktára
Bécs, Mariahilferstrasse 36, Bern
(J. Friedl N.)
N. B. Beteg, a kitalál minden hasz-
nált szer sikerfőlen mutat, legyenek kiz-
latoml egy utolsó kísérlet a Liebig-féle
Kivonat.

A Gáman J. örökösök KÖNYV-NYOMDÁJA

(Kolozsvártt)

elvállal s gyorsan és a legutányosabb árban elkészít mindennemű nyomtatványt
a kir. törvényszékek számára, el lévén látva a szükséges mintázatokkal.

Ezen kívül mindenféle könyvnyomdai munkák pontos és gyors elké-
szítésére vállalkozik.

A nyomda a megfelelő számú gyors- és kézi sajtókkal van ellátva.

GUGGENBERGER PÁL-féle

üzletben

főtér, báró Radák-ház

már több hét óta folytatott s a folyó július hó 15-ig tartani határozott

végeladás

annyira magára vonta a t. cz. közönség figyelmét, hogy azt még f. év augusztus 10-ig meg-

hosszabbítani a tömeges látogatás folytán szükségesnek mutatkozott.

E visszavonhatlan utolsó hatánapig tehát a

végeladás

az eddigi előnyös árak mellett folytatni fog, s a t. közönségnek így alkalom van nyújtva szükségait
a legkedvezőbb feltételek mellett fedezhetni.

Különösen vidéki kereskedő urak találnak ott árukészleteik
beszerzésére ritka előnyös forrást.

NY. Gáman János örököséinél Kolozsvár.